Французька мова

У ІІІ етапі брали участь 17 школярів з 7 закладів загальної середньої освіти. Дипломи переможців отримали 8 учнів з 4 ЗЗСО.

Серед закладів кращими стали:

Заклад	Учасників	Дипломи переможців			Набрані бали	Кваліметрія
		1 ст.	2 ст.	3 ст.		
Житомирська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 20 Житомирської міської ради	5	2	1	2	15	78,31%
Житомирська міська гімназія № 3	3	1	0	0	5	78,97%
Коростенська міська гімназія	3	0	1	0	3	59,49%

Аналітична довідка

Обласний етап олімпіади з французької мови був проведений згідно з методичними рекомендаціями МОН України з таких видів мовленнєвої діяльності, як аудіювання, читання, письмове та усне мовлення.

В кожній паралелі (9,10,11класи) на етапі аудіювання учасникам був запропонований текст для сприйняття на слух з подальшим виконанням тестових завдань. При цьому члени журі чітко дотримувалися методичних вимог: після першого прослуховування учасники виконували тести першого рівня, потім слухали текст вдруге і виконували другий тест. Отримані по паралелях результати засвідчили загалом високий рівень розуміння загального змісту текстів; більшість помилок стосувалися деталізації в другому тестовому завданні.

Завдання з читання були представлені трьома різноплановими текстами; за змістом кожного учасники виконували тестове завдання. Переважна більшість учнів добре впоралися з тестами, правильно зрозумівши текстовий матеріал.

Слід зазначити, що рівень складності завдань з аудіювання і читання загалом відповідав віковим особливостям школярів і програмним вимогам по

паралелях. Але в окремих випадках тестові питання були занадто буквального змісту, націлені безпосередньо на наявність (чи відсутність) відповідного речення або слова в тексті. Такий підхід до складання тестових завдань, на мою думку, не передбачає знання учнями певних синонімічних одиниць (як лексичних, так і фразеологічних), не враховує наявність логічних зв'зків у фабулі тексту, які дозволяють учневі знайти свідому відповідь-висновок, а не інтуїтивно покладатися на вихоплене з контексту слово без його осмислення. Подібне спрощене розуміння тестування як такого може негативно вплинути на подальший розвиток відповідних умінь і навичок наших учнів, зокрема не сприятиме їхнім комунікаційним можливостям, оскільки не вимагає від них ані логічного мислення, ані мовної здогадки.

На етапі письмового мовлення учасникам було запропоновано написати твір на одну з трьох тем на вибір. В усіх паралелях теми були підібрані з урахуванням вікових інтересів учасників і відповідали тематиці навчального матеріалу, при тому широко передбачаючи можливість виявити творчі здібності, висловити власну думку. Цілком зрозуміло, що найбільша креативність спостерігалася в роботах старших учнів (одинадцятикласників), які вже більшою мірою оволоділи мовними засобами для вираження особистої думки, вмінням її аргументувати. Переважна ж більшість учнів-дев'ятикласників будували свої письмові висловлювання суто на основі вивченого (тобто завченого) матеріалу з відповідних програмних тем, що є цілком природно. Тут кращі результати показали учні, які володіють не тільки певною кількістю модельних фраз з кожної теми, а вміють вдало поєднувати їх в логічній послідовності для побудови твору, розкриття своєї думки.

Щодо граматичних навичок учнів, то найчастішими помилками були суто орфографічні, пов'язані зі слабким знанням деяких буквосполучень, їхньої фонетичної складової. Типовими морфологічними помилками були: відсутність узгодження прикметників зі своїми іменниками в роді і числі, неправильне вживання присвійних і вказівних прикметників, некоректний вибір допоміжних дієслів при утворенні складних часових форм, недотримання правил узгодження

часів у складнопідрядних реченнях та в побудові непрямої мови, головними синтаксичними помилками – неправильний порядок слів в розповідному реченні, порушення структури питального речення, недотримання суто французької пунктуації (наприклад: відокремлення комою обставини місця і часу на початку речення) тощо.

Етап усного мовлення передбачав здатність учасника олімпіади спочатку зрозуміти текстовий зміст запропонованої теми-ситуації або проблемного питання, щоб із трьох варіантів обрати один для усного розкриття в режимі спонтанного мовлення. Виконання цього завдання вочевидь показало уміння учасників використовувати набуті навички говоріння, спираючись на автоматизовані мовні зразки, певні кліше, які були особливо доречними при висловлюванні власної думки, особистого ставлення до проблеми.

Що ж до змістової складової виступу кожного з учасників, повноти розкриття теми, то вона напряму залежала від ступеня володіння фактичним матеріалом, знаннями учня з порушеного питання в рамках його життєвого досвіду. Це було суттєвим фактором навіть для учнів, які мають певний практичний досвід спілкування з носіями мови у франкомовному середовищі. Отже, проблематика тем, запропонованих для усного мовлення, передбачає не тільки здатність учня до спонтанного висловлювання, але і його практичну обізнаність у ситуації, окресленій проблемі. Тому для учнів-десятикласників певною складністю стали розмовні теми, цілком аналогічні тим, які були запропоновані в 11 класі, без врахування вікової різниці й навчального досвіду.

Такі показники в оцінюванні усного мовлення учнів, як граматична компетентність, типологія найчастіших помилок, практично відповідали показникам у письмових роботах. Оцінювання фонетичних навичок учасників не дуже суттєво вплинули на загальні результати з усного мовлення.

Л. П. Новік